

การอยู่ร่วมกันระหว่าง คนกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สาระสำคัญ

- สิ่งแวดล้อมกับสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน
- สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทไทยและบริบทโลก
- ข้อเสนอยุทธศาสตร์การบริโภคและการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

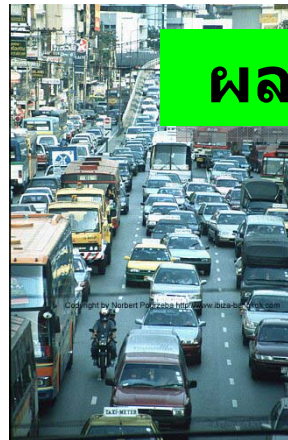
สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา

อดีต

โลกาภิวัตน์

ไม่สมดุล
ไม่ยั่งยืน

ผลกระทบ

การพัฒนาของไทยไปในทิศทางเดียวกับโลก

การขยายตัวของ
ภาคเศรษฐกิจ

ปัญหาความยากจน
การศึกษา ผลิตภัณฑ์
บริโภคอย่าง
ฟุ่มเฟือย

ระบบนิเวศเสียสมดุล

ภัยธรรมชาติ

ความเสื่อมโทรมของ
ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

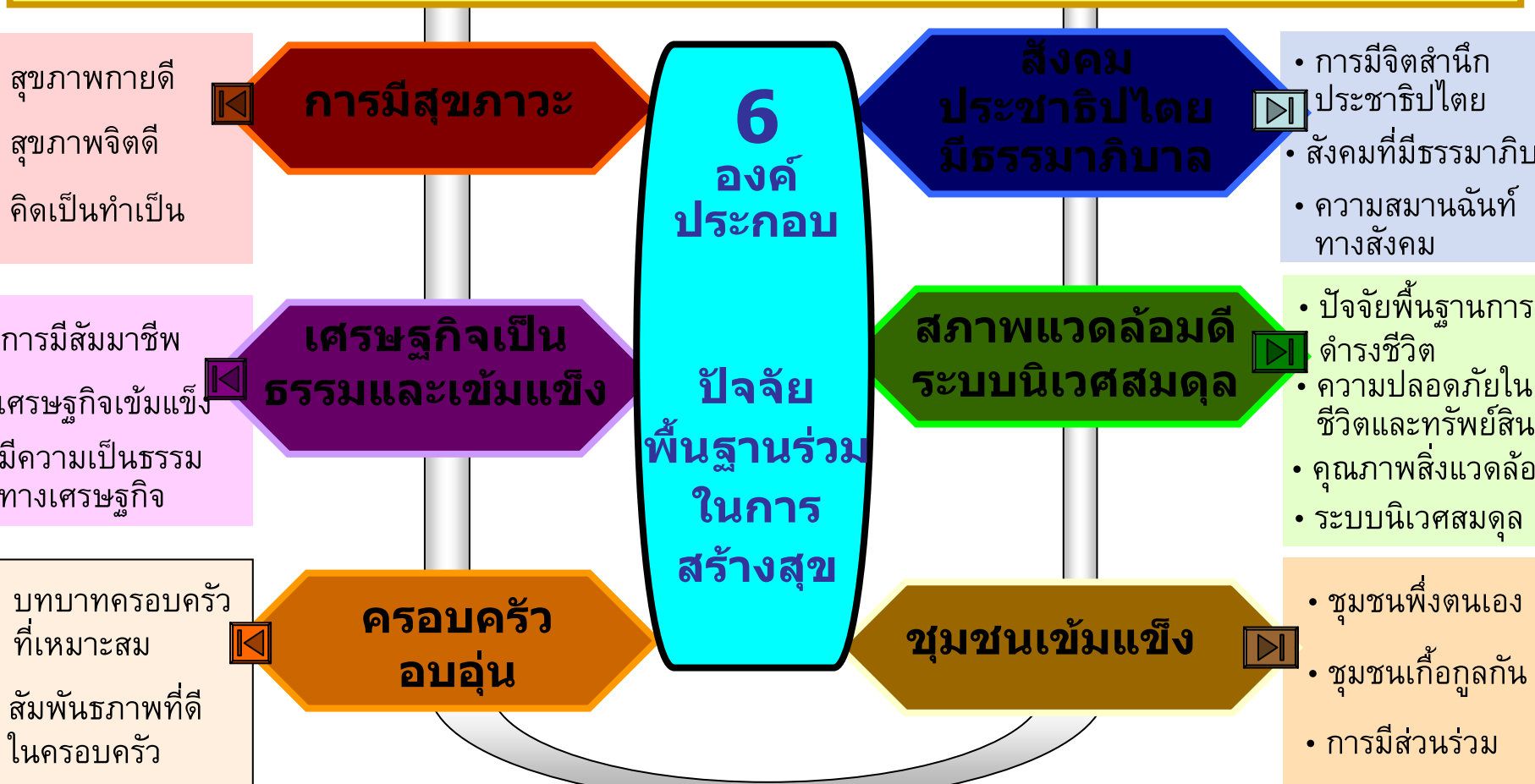
ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต

ความหมาย และองค์ประกอบ “ความอยู่เย็นเป็นสุข”

“ความอยู่เย็นเป็นสุข”

หมายถึง สภาวะที่คน **อยู่ดีมีสุข** มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพทั้ง จิต กาย ปัญญา ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม และสัมพันธ์กันได้อย่างถูกต้องดีงาม นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างคนกับคน และ **การอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล** ระหว่างคนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1

การมีสุขภาพะ

มีร่างกายแข็งแรงไม่เจ็บป่วย มีอายุยืนยาว มีสุขภาพจิตใจที่ดี ดำเนินชีวิตอย่าง *มีสติสัมปชัญญะ สมถะ และความเพียร* คิดเป็น ทำเป็น มีความเป็นเหตุเป็นผล มีทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สร้างสรรค์ประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ

สุขภาพกายดี

มีร่างกายแข็งแรง ภาวะโภชนาการดี มีพฤติกรรมดำรงชีวิตที่เหมาะสม ส่งผลให้ห่างไกลโรคภัยไข้เจ็บมีอายุยืนยาว

- ร่างกายแข็งแรง
- อายุยืนยาว

สุขภาพจิตดี

รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง สามารถปรับตัวให้มีความสุขในสังคม มีความเข้าใจผู้อื่น มีจิตดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม เข้าใจในสรรพสิ่งที่เป็นจริง ส่งผลให้ปัจเจกบุคคลมีความสุข มีจิตสำนึกความเป็นไทย มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ ชุมชน สังคม

- ไม่เจ็บป่วยทางจิต
- มีคุณธรรม

คิดเป็นทำเป็น

การศึกษาทำให้เกิดการเรียนรู้ มีความใฝ่รู้ รับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความรู้เท่าทัน ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถใช้ประสบการณ์ ศักยภาพ ทักษะความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

- ความสามารถในการเรียนรู้
- คุณภาพการเรียนรู้
- การรับรู้ข่าวสาร (รู้/เรียนรู้)

2

เศรษฐกิจเป็นธรรม และเข้มแข็ง

การมีรายได้ที่เพียงพอเกิดจากการมีสัมมาชีพหรือการมีงานที่ดี มีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน มีรายได้ที่เป็นธรรม ต่อเนื่อง และต้องอยู่ภายใต้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีคุณภาพ เสถียรภาพ และมีการกระจายรายได้ในกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมอย่างเป็นธรรม

การมีสัมมาชีพ

การทำงานที่สุจริตไม่เบียดเบียนตนเองผู้อื่น ทำงานเต็มความสามารถ มีหลักประกันความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข สามารถจัดหาปัจจัย 4 ต่อการยังชีพ และปัจจัยที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

- มีงานทำ
- มีรายได้เพียงพอ
- มีหลักประกันและความปลอดภัยในการทำงาน

เศรษฐกิจ เข้มแข็ง

ระบบเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ สามารถพึ่งตนเองได้ มีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ มีการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์โลก

- เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

มีความเป็น ธรรมทาง เศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจที่เปิดโอกาสการเข้าถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปัจจัยการผลิต โครงสร้างพื้นฐานของรัฐอย่างทั่วถึง มุ่งไปสู่การลดความยากจน ลดช่องว่างของการกระจายรายได้ และกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง

- มีการกระจายรายได้

3

ครอบครัวอบอุ่น

สภาพครอบครัวที่สมาชิกมีความมุ่งมั่นในการดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีจุดหมาย มีความรักความผูกพันต่อกันสามารถปฏิบัติบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม มีการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพในวิถีชีวิตของความเป็นไทย เลี้ยงดูผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกันเพื่อให้สามารถดำรงความเป็นครอบครัวได้อย่างมีคุณภาพที่ยั่งยืน

บทบาท ครอบครัวที่ เหมาะสม

สมาชิกในครอบครัวสามารถทำบทบาทหน้าที่ได้เหมาะสม
ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมรอบตัวด้วย
ความเป็นไทย รับผิดชอบเอาใจใส่ดูแลกันและกัน ร่วมทุกข์
ร่วมสุข สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เกื้อกูล
สังคมอย่างมีคุณธรรม

- ความรัก
ความเอื้ออาทรใน
ครอบครัว

สัมพันธภาพ ที่ดีใน ครอบครัว

สมาชิกในครอบครัวมีเจตจำนงอยู่ร่วมกันด้วยความรัก ผูกพัน
ต่อกันทำให้ดำรงความเป็นครอบครัว และสืบทอดความเป็น
ครอบครัว ส่งผลให้สมาชิกมีสภาพจิตใจที่ดี มีความมั่นคงทาง
อารมณ์ มีความเข้มแข็งในการเผชิญต่อปัญหา

- การดำรงความเป็น
ครอบครัว

4

ชุมชนเข้มแข็ง

ชุมชนเข้มแข็งที่สามารถบริหารจัดการชุมชน และแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง **ประชาชน/องค์กรในชุมชน**ร่วมมือ ช่วยเหลือกัน เกื้อกูลและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รวมทั้งมีภาคีการพัฒนาที่มีบทบาทเกื้อหนุนกันภายในชุมชน มีการสื่อสาร และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง สามารถดำรงไว้ซึ่งคุณค่าประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น **และเอกลักษณ์ความเป็นไทย**

ชุมชนพึ่งตนเอง

ชุมชนและสมาชิกในชุมชนมีความเข้มแข็ง รวมตัวเป็นปึกแผ่น มีการพัฒนาจิตสำนึก มีกระบวนการเรียนรู้ สร้างภูมิปัญญาตอบสนองความต้องการของชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิใช้ทรัพยากรของชุมชนอย่างเป็นธรรม เชื่อมมั่นในศักยภาพของตนเอง พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ พร้อมร่วมจัดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่โดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากภายนอก

- เศรษฐกิจชุมชน
- ความสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง

ชุมชนเกื้อกูลกัน

สมาชิกมีความผูกพัน รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีระบบความเชื่อ มีจิตสำนึกสาธารณะในการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างคนในชุมชน ทำให้เกิดความรัก ห่วงแหนชุมชน

- การมีสวัสดิการในชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชน

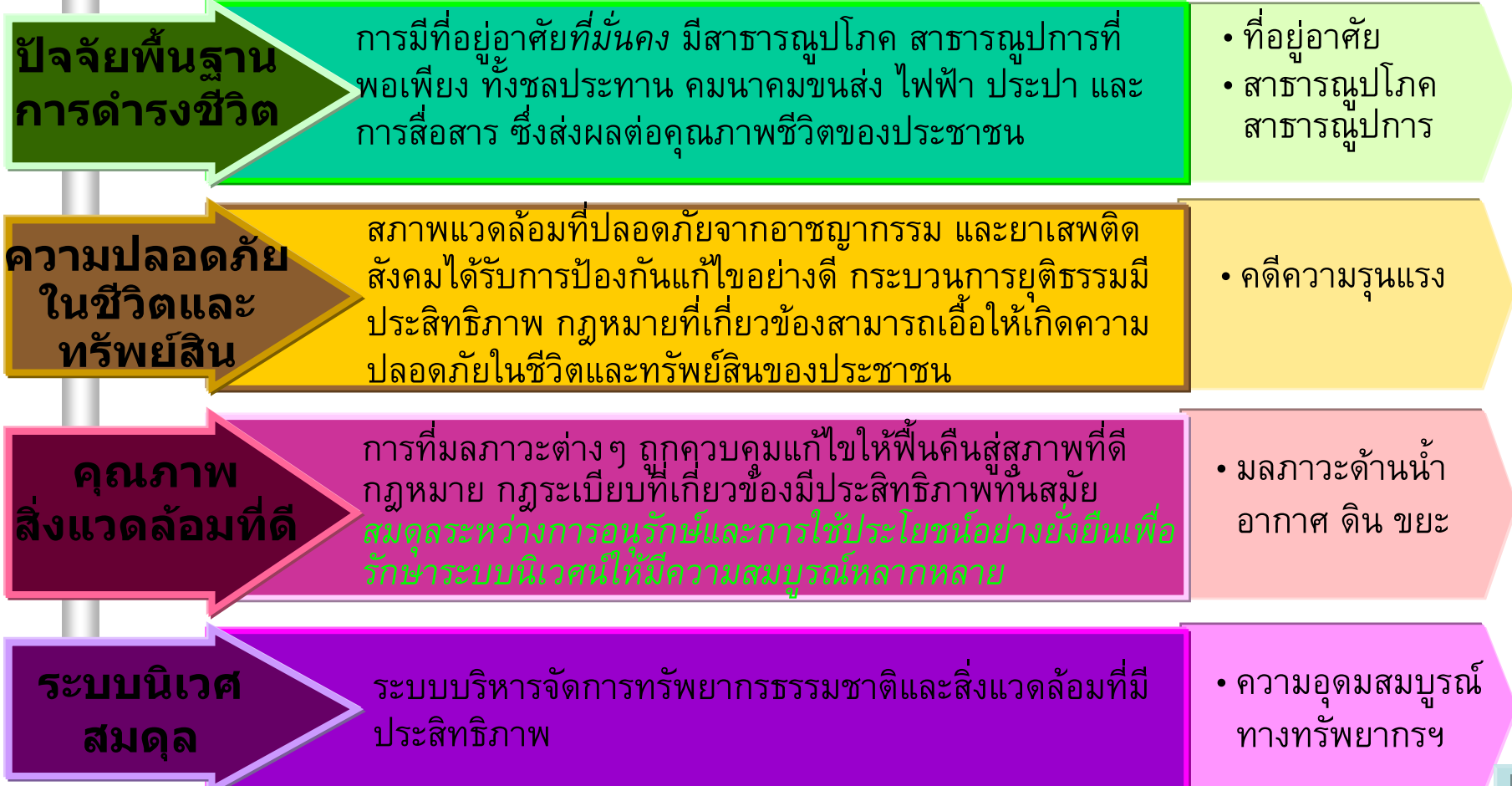
มีกระบวนการที่เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง จนเป็นวิถีของชุมชนภายใต้การร่วมเรียนรู้ คิด และร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมในชุมชน ฟื้นฟูคุณค่าทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทย

- การรวมกลุ่ม

5

สภาพแวดล้อม มีระบบนิเวศสมดุล

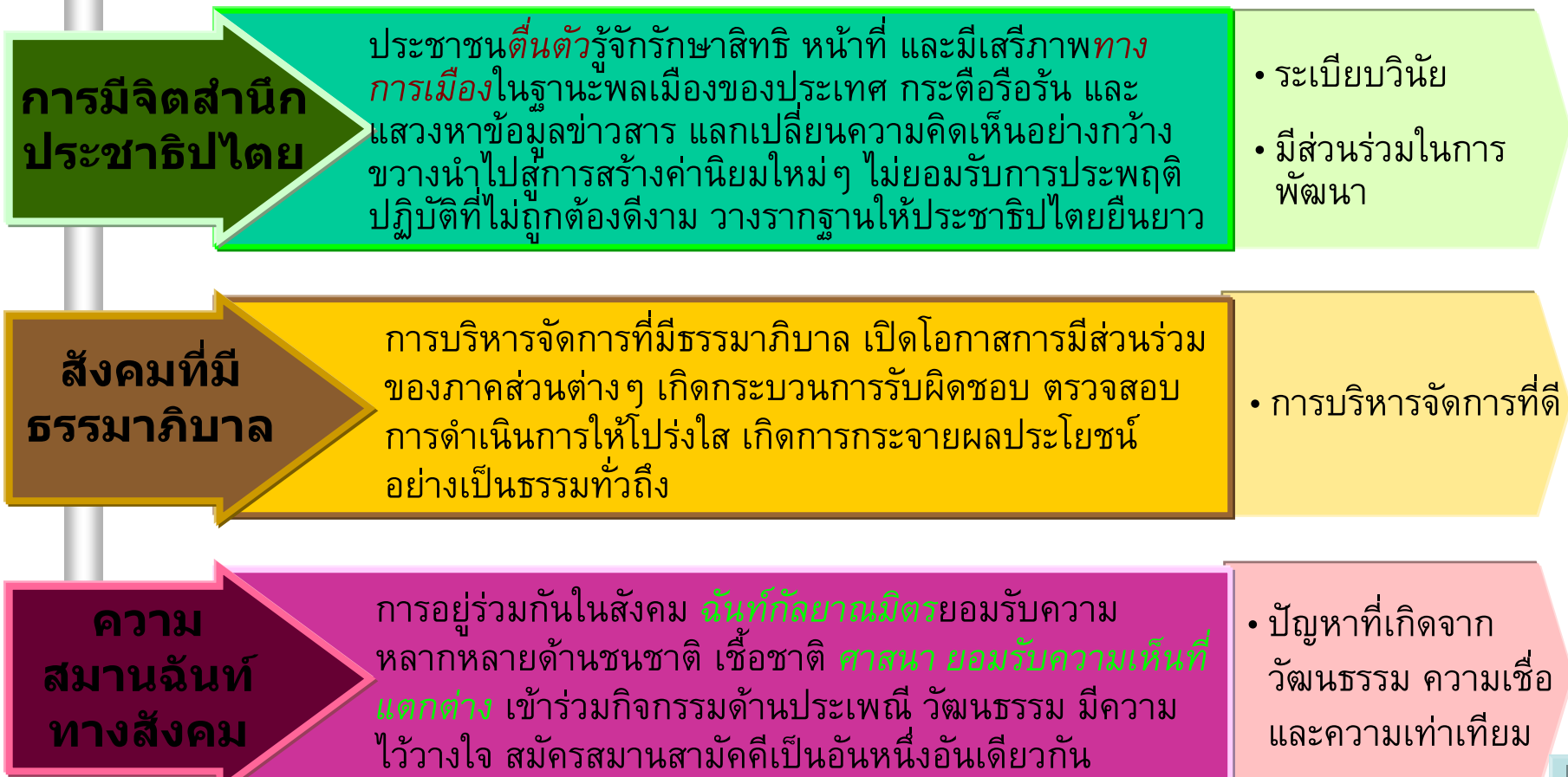
สภาพแวดล้อมมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและการมีปฏิสัมพันธ์ที่กับเพื่อนบ้าน และการมีบริการสาธารณสุขปกคที่พอเพียง ตลอดจนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพเพื่อสร้างสมดุลให้กับระบบนิเวศและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย

6

สังคมประชาธิปไตย ที่มีธรรมาภิบาล

คนมีศักดิ์ศรี มีสิทธิเสรีภาพมีความสัมพันธ์ต่อกันบนพื้นฐานของความยุติธรรมยอมรับและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นคนที่เท่าเทียมกันตามระบบประชาธิปไตย ประพฤติ ปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของตนเอง เคารพในสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น มีระเบียบวินัย ระบบการบริหารจัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาลที่รัฐกับประชาชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ร่วมกันบริหารจัดการประเทศ ให้เกิดความโปร่งใส คุ่มค่า กระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม นำไปสู่สังคม**สมานฉันท์**มีสันติสุขอย่างยั่งยืน**อยู่ร่วมกันนานาอารยะประเทศได้อย่างเป็นมิตร**

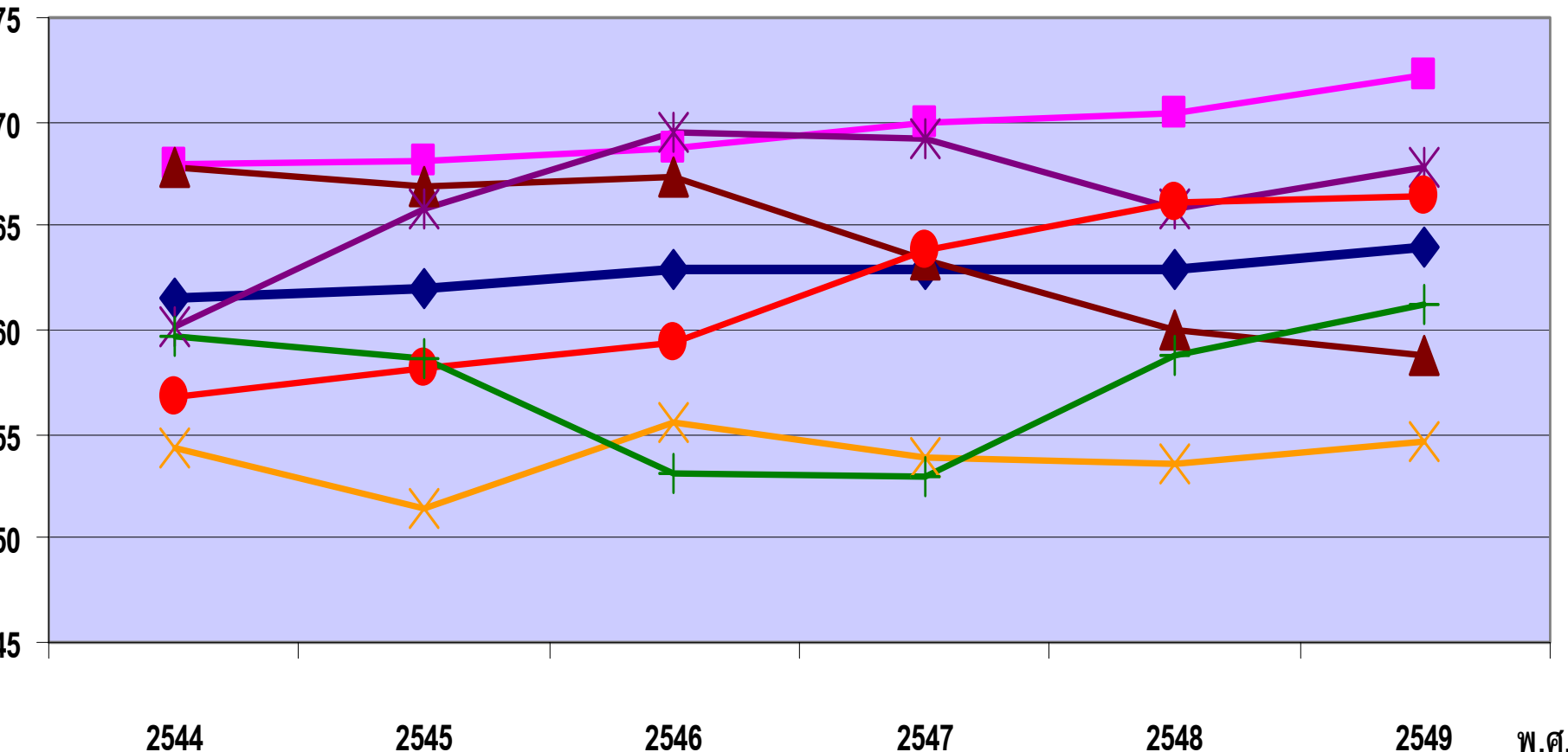

ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยปี 2544-2549

พ.ศ. องค์ประกอบย่อย	2544	2545	2546	2547	2548	2549
1. การมีสุขภาวะ	68.01	68.05	68.80	69.91	70.38	72.27
2. ครอบครัวอบอุ่น	67.87	66.94	67.27	63.42	59.99	58.75
3. ชุมชนเข้มแข็ง	54.32	51.43	55.52	53.82	53.61	54.58
4. เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม	60.20	65.84	69.42	69.19	65.75	67.82
5. สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศสมดุล	56.77	58.10	59.33	63.80	66.08	66.36
6. สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล	59.74	58.65	53.05	52.91	58.83	61.17
ภาพรวมดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขฯ	61.59	62.06	62.91	62.88	62.93	64.04

หมายเหตุ คะแนน >90-100=พัฒนาระดับดีมาก >80-89.9=พัฒนาระดับดี >70-79.9=พัฒนาระดับปานกลาง
 >60-69.9=ต้องปรับปรุง ต่ำกว่า60= ต้องเร่งแก้ไข

สถานะความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

◆ สถานะความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

▲ ครอบครัวยุบย่น

* เศรษฐกิจเข้มแข็ง และเป็นธรรม

+ สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

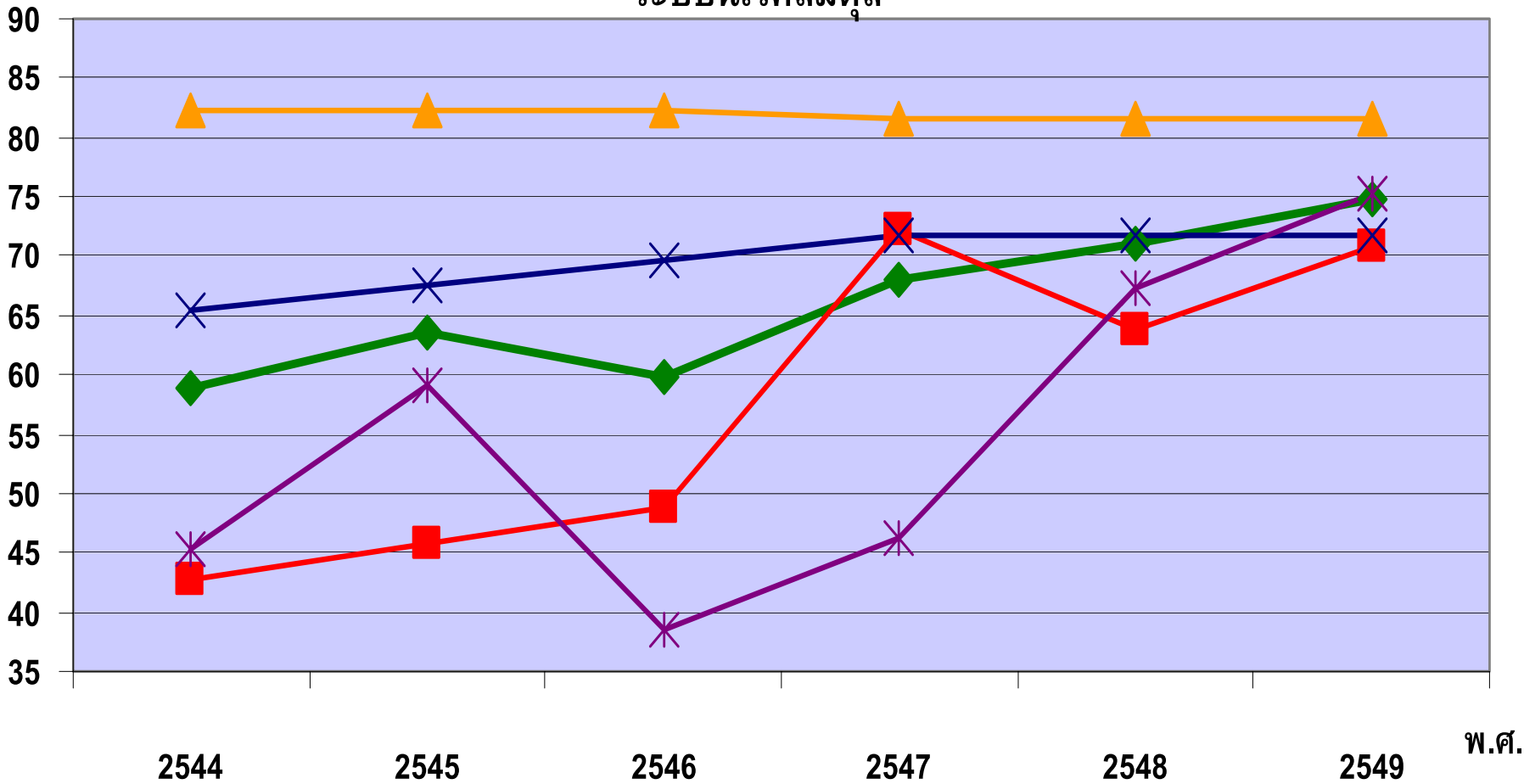
■ การมีสุขภาวะ

× ชุมชนเข้มแข็ง

● สภาพแวดล้อมดีและมีระบบนิเวศสมดุล

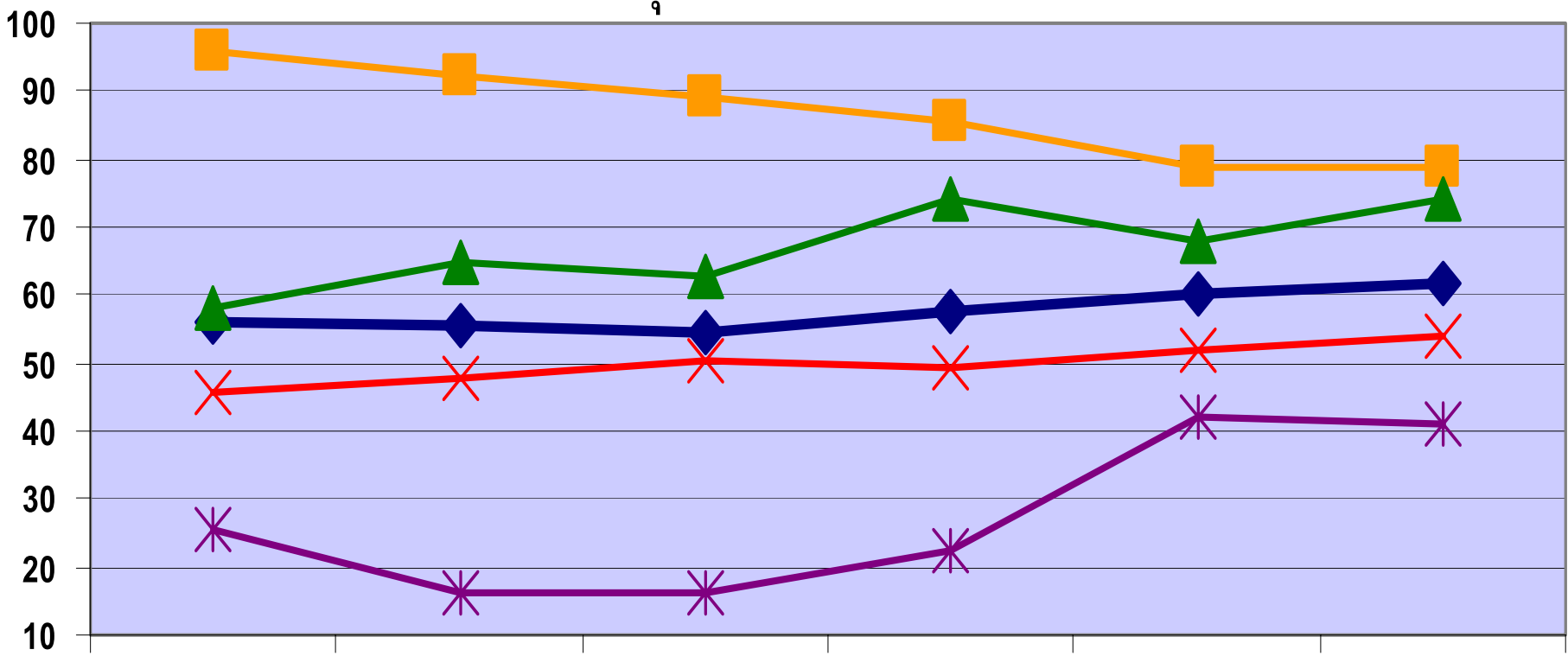
พ.ศ.

ระบบนิเวศสมดุล

- ระบบนิเวศสมดุล
- ปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจ (เฉพาะปลาหน้าดิน) ที่จับได้ในอ่าวไทยต่อชั่วโมง
- สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ
- พื้นที่ป่าชายเลน (ล้านไร่)
- สัดส่วนปริมาณน้ำใต้ดินที่ใช้ต่อปริมาณน้ำใต้ดินที่สามารถใช้งานได้ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ร้อยละ)

คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

พ.ศ.

2544

2545

2546

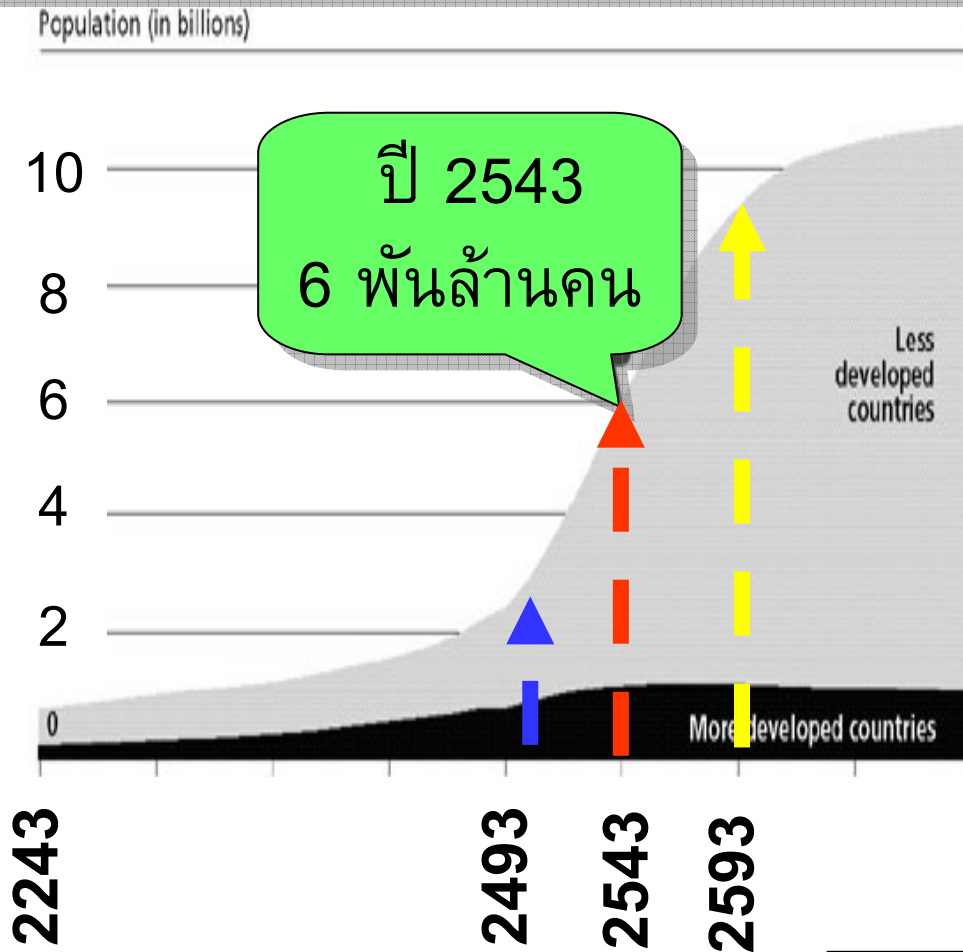
2547

2548

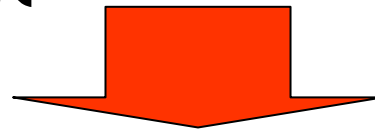
2549

- ◆ คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี
- ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อประชากร (ตัน)
- ▲ สัดส่วนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอย่างต่ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้
- × ปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง(ร้อยละ)
- ✱ สัดส่วนจำนวนสถานีตรวจวัดอากาศที่มี PM10 เกินมาตรฐาน

สถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก

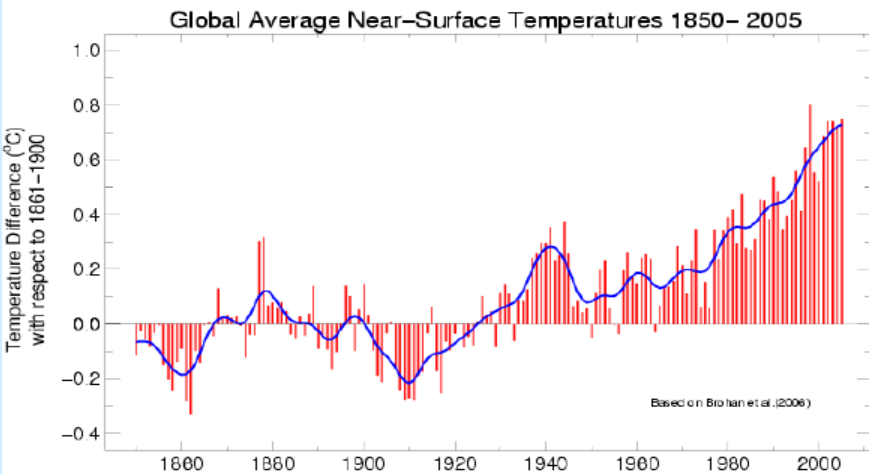
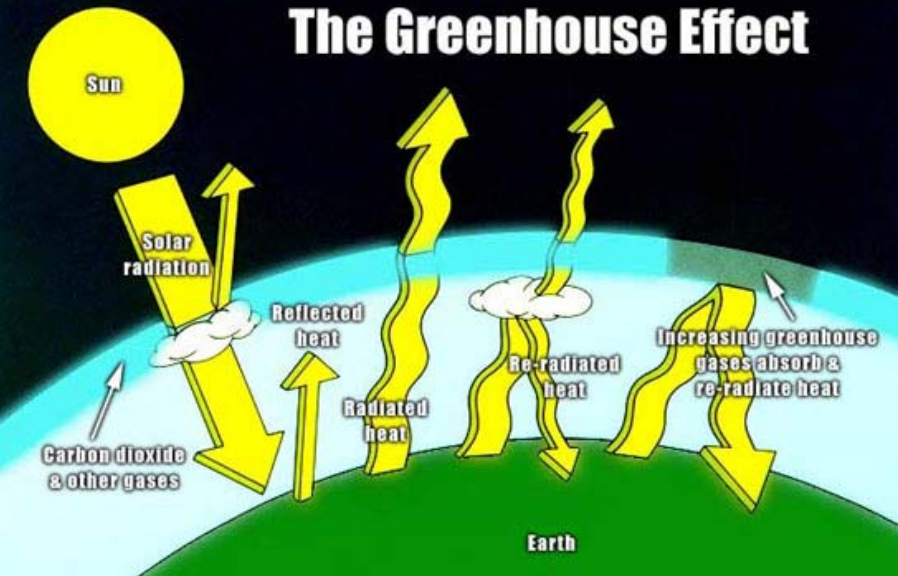
หลังสงครามโลกครั้งที่ 2
ประชากรโลกเพิ่มขึ้น
อย่างรวดเร็ว
จาก 3 พันล้านคน
เป็น 6 พันล้านคนใน
ยุคปัจจุบัน
และอาจเพิ่มมากกว่า
9 พันล้านคนในอนาคต

เพิ่มความต้องการบริโภค
สินค้า วัตถุดิบ ทรัพยากรธรรมชาติ

โลกร้อน

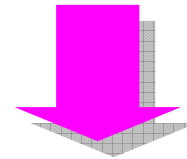
The Greenhouse Effect

เผาผลาญพลังงาน ขนส่ง
อุตสาหกรรม เกษตร ปศุสัตว์

ก๊าซเรือนกระจก
 CO_2 , CO , N_2O ,
 CH_4 , CFC

ปรากฏการณ์เรือนกระจก

อุณหภูมิโลกสูงขึ้นประมาณ
0.6-0.7 °C ตั้งแต่ปี 1900

ผลกระทบจากโลกร้อน

หิมะ น้ำแข็ง ละลาย

น้ำทะเลสูงขึ้น 10-20 ซม.
ในช่วง 100 ปี

ภัยธรรมชาติ และรุนแรง
เช่น ใต้ฝุ่น เฮอริเคน
พื้นที่ภัยแล้ง เพิ่มจาก
ร้อยละ 10 เป็น 40
ผลผลิตลด
โรคระบาด

กระทบชีวิต ทรัพย์สิน
ความอยู่เย็นเป็นสุข

ข้อตกลงระหว่างประเทศ

พิธีสารมอนทรีออล

UNFCCC

พิธีสารเกียวโต

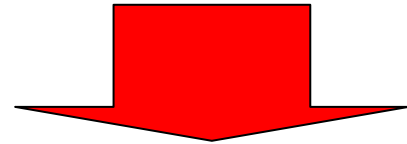
การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวโน้มนำเพิ่มขึ้น 50 -100 เท่า
ในศตวรรษที่ 17 เป็น
1,000-10,000 เท่า

ชนิดพันธุ์ในศตวรรษที่ 21
สูญพันธุ์ 31,000 ชนิด

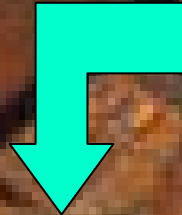
กระทบต่อ
ความสมดุลในระบบนิเวศ
แหล่งอาหาร
คุณภาพชีวิต

ข้อตกลงระหว่างประเทศ

อนุสัญญาว่าด้วย
ความหลากหลายทางชีวภาพ

ของเสียอันตราย

**ข้อตกลง
ระหว่างประเทศ**

การเคลื่อนย้าย
ขยะอิเล็กทรอนิกส์/
การผลิตที่ก่อให้เกิด
ของเสียอันตราย

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
สุขภาพและคุณภาพชีวิต

Basel Convention,
WEEE, RoHS

กระแสโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

2535

Earth Summit

- การพัฒนาบริเวณทึบสังคม
ทรัพยากร ฟูมเฟื้อย
- ยากจน ไม่เท่าเทียม

Agenda 21

- เปลี่ยนรูปแบบบริเวณ เพื่อลดผลกระทบ
การใช้ทรัพยากร ลดของเสีย
- ภาครัฐรับผิดชอบส่งเสริมภาคอื่นๆ

2545

Johannesburg

เร่งรัดการปฏิบัติตาม Agenda 21

- ลดช่องว่างความแตกต่าง
การผลิต/บริเวณ
- ขีดกลางรูปธรรม การผลิต/
บริเวณยั่งยืน

พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีส่วนร่วม

พันธกรณีด้านการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศโลก : **UNFCCC** ลด
ก๊าซเรือนกระจก **Kyoto Protocol** กลไกการพัฒนาที่สะอาด (**CDM**)

พันธกรณีด้านความหลากหลายทางชีวภาพ :

CITES คุ่มครองการค้าพืชและสัตว์ป่า **CBD** อนุรักษ์ ใช้ประโยชน์
แบ่งปันเท่าเทียม **ITPGR** คุ่มครองภูมิปัญญาด้านพันธุกรรมพืช

พันธกรณีด้านสารเคมีและของเสียอันตราย :

Basel ของเสียอันตรายข้ามแดน **Rotterdam** แจ้งข้อมูลสารเคมี
อันตราย **Stockholm Convention** สารมลพิษตกค้างยาวนาน

ข้อตกลงด้านเศรษฐกิจ :

WTO การค้าเสรี ยุติธรรม **FTA** ลดภาษีนำเข้ากับประเทศคู่สัญญา

APEC รวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างอำนาจทางการค้า

ขยายตัว
เชิงปริมาณ
เน้นแข่งขัน

พึ่งปัจจัยภายนอก
ทรัพยากรธรรมชาติ

เกษตรผลิตภาพต่ำ
ไม่มีนวัตกรรม

พึ่งความรู้
ต่างชาติ

แรงกดดันทางเศรษฐกิจ

แรงกดดันภายในประเทศที่
มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

แรงกดดันจากค่านิยมและพฤติกรรม
การดำรงชีวิตของสังคมไทย

บริโภคนิยม

ระบบ
การศึกษา

มูลค่าสินค้า
ไม่รวม
ต้นทุน
สิ่งแวดล้อม

อิทธิพลสื่อ

ปัจจัยและเงื่อนไขสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

โอกาส

กระแสการพัฒนาที่ยั่งยืน
ในโลก

ความต้องการสินค้าที่เป็น
มิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
องค์กรธุรกิจเริ่มรับผิดชอบ
ต่อสังคม

ปัจจัยภายนอก

ภัยคุกคาม

- ทรัพยากรหมดลงจากการ
บริโภคของสังคมโลก
- เศรษฐกิจเสรีนิยม
ปรับเปลี่ยนรูปแบบบริโภค
ไม่สอดคล้องกับฐานทรัพยากร
- เริ่มใช้ระเบียบมาตรฐาน
ระหว่างประเทศ

ปัจจัยและเงื่อนไขสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

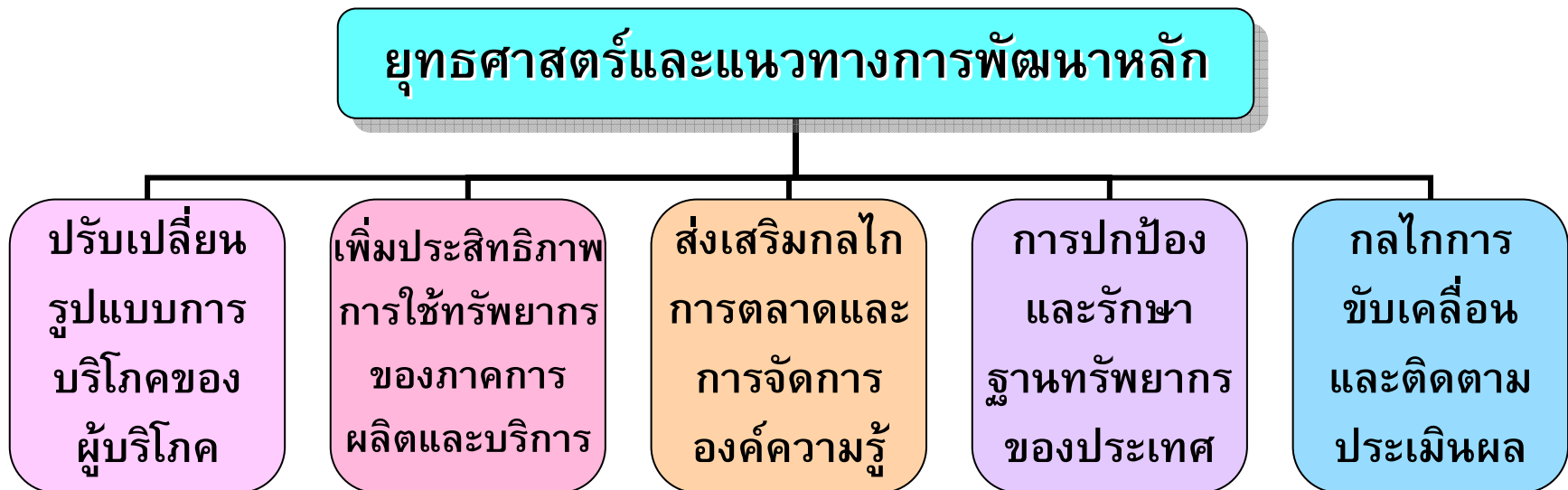
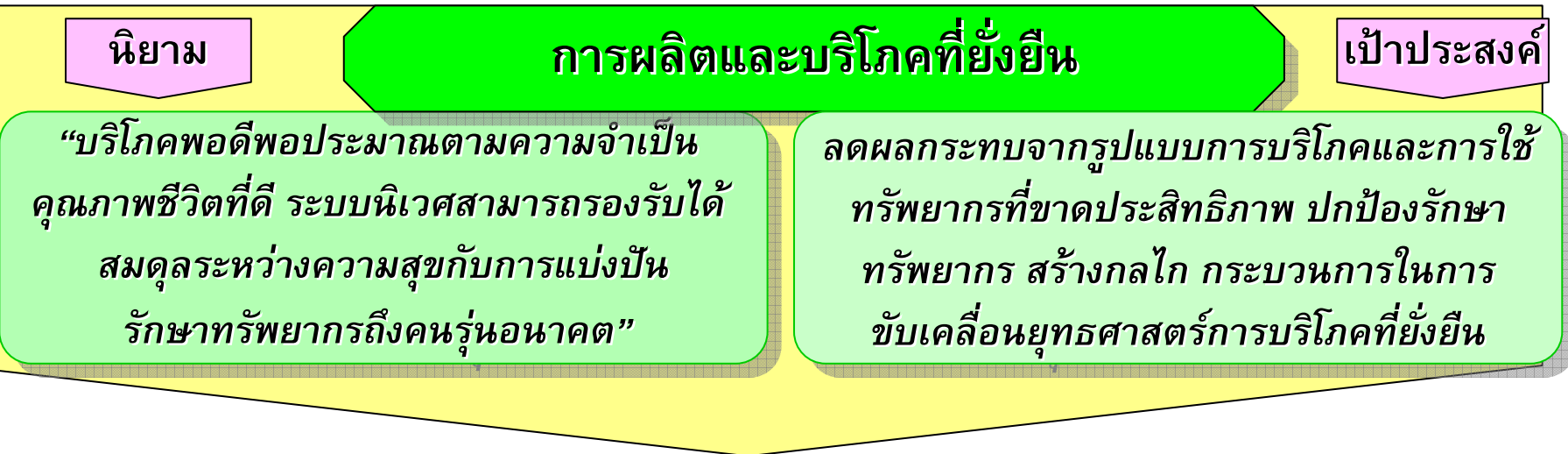
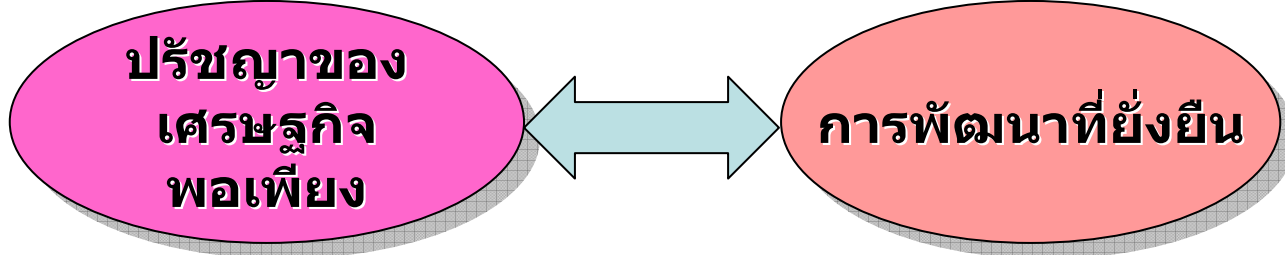
จุดแข็ง

- มีวัฒนธรรมดั้งเดิม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำ ชุมชน ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- มี วิสาหกิจชุมชน ผู้บริโภค คำนึงถึงการใช้ฐานทรัพยากร และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- มีการขับเคลื่อนและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- มีกลไกส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลาด recycle

ปัจจัยภายใน

จุดอ่อน

- วัฒนธรรม ฟุ่มเฟือย
- การศึกษาไม่เอื้อให้คิดเป็นทำเป็น
- การผลิตไม่มีประสิทธิภาพ ขาดเทคโนโลยีที่เหมาะสม ใช้ฐานทรัพยากรเพิ่มขึ้น ไม่ตระหนักถึงขีดความสามารถระบบนิเวศ
- ทิศทางการพัฒนาภาครัฐไม่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับขีดจำกัดของประเทศ
- การสร้างความเข้มแข็งภาคประชาสังคมยังไม่ได้ผล

1. การปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริโภคของผู้บริโภค

การปรับเปลี่ยน
กระบวนการทัศน์
และค่านิยมการบริโภค

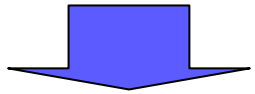
สร้างค่านิยมการบริโภคที่ยั่งยืน
ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ใช้จ่าย เพิ่มขีดความสามารถและ
ความเข้มแข็งของประชาชน
ในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการ

การเสริมสร้าง
องค์ความรู้ด้าน
การบริโภคที่ยั่งยืน

บูรณาการแนวคิดการบริโภคที่ยั่งยืน
สู่ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ
บนฐานความรู้ และในหลักสูตรและ
กิจกรรมเสริมหลักสูตรในทุกระดับ
การศึกษาและผู้อยู่ในวัยทำงาน

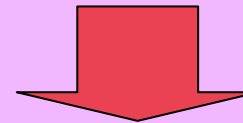
2. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของภาค การผลิตและบริการ

การส่งเสริมการใช้
ฐานทรัพยากร
อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่งเสริมภาคบริการ เกษตรอินทรีย์
และเกษตรยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพ
การใช้พลังงาน การใช้เครื่องมือ
การจัดการทรัพยากรและ
สิ่งแวดล้อม ใช้มาตรการการเงิน
และการคลังในการส่งเสริมการ
ผลิตและบริการที่สะอาด
ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ
มีความรับผิดชอบต่อสังคม

การเสริมสร้างระบบ
การหมุนเวียนทรัพยากร
กลับมาใช้ใหม่

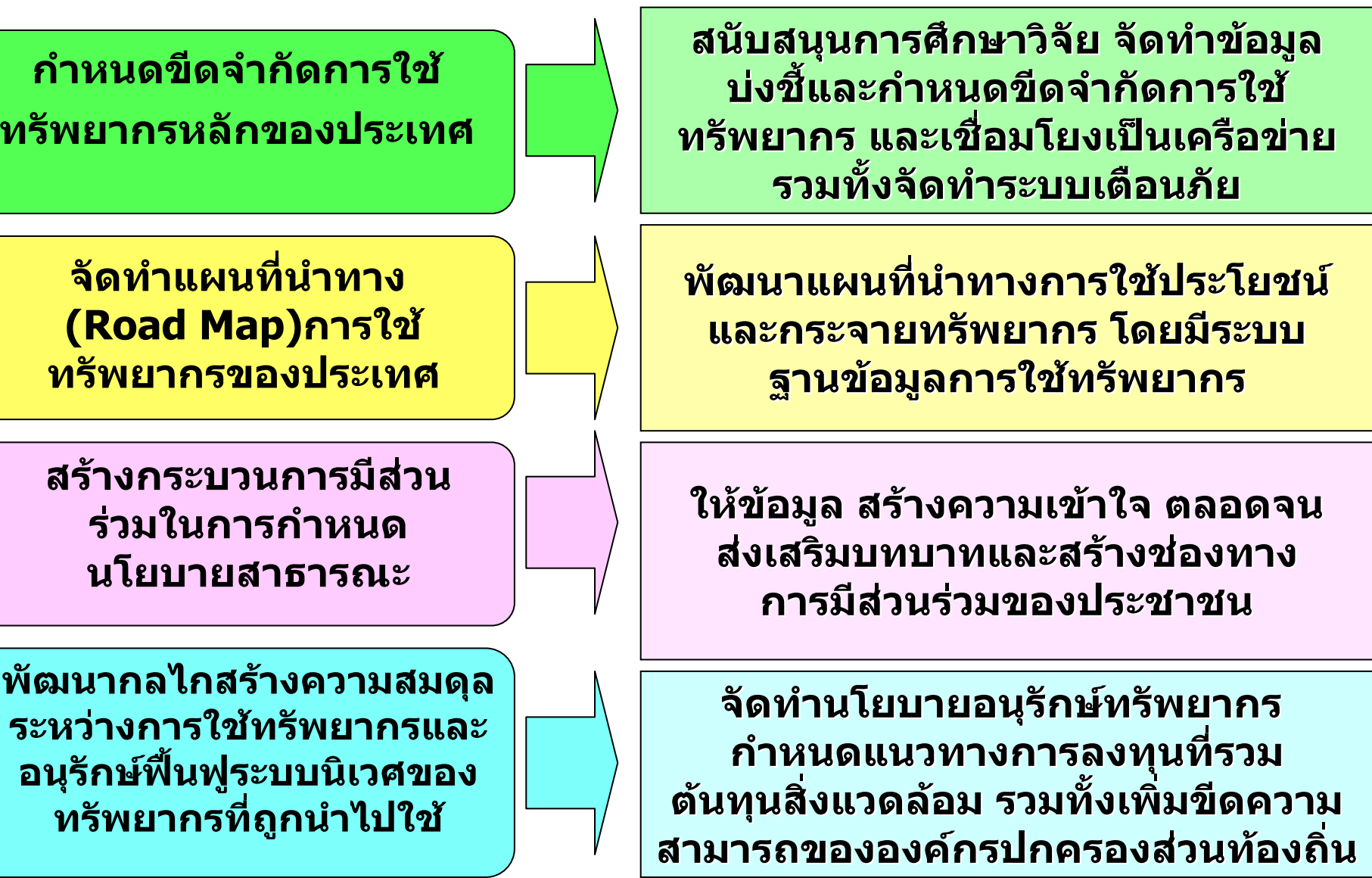

พัฒนาและส่งเสริมระบบ
การหมุนเวียนทรัพยากร
ตลาดการแปรรูปใหม่
การใช้พลังงานหมุนเวียน

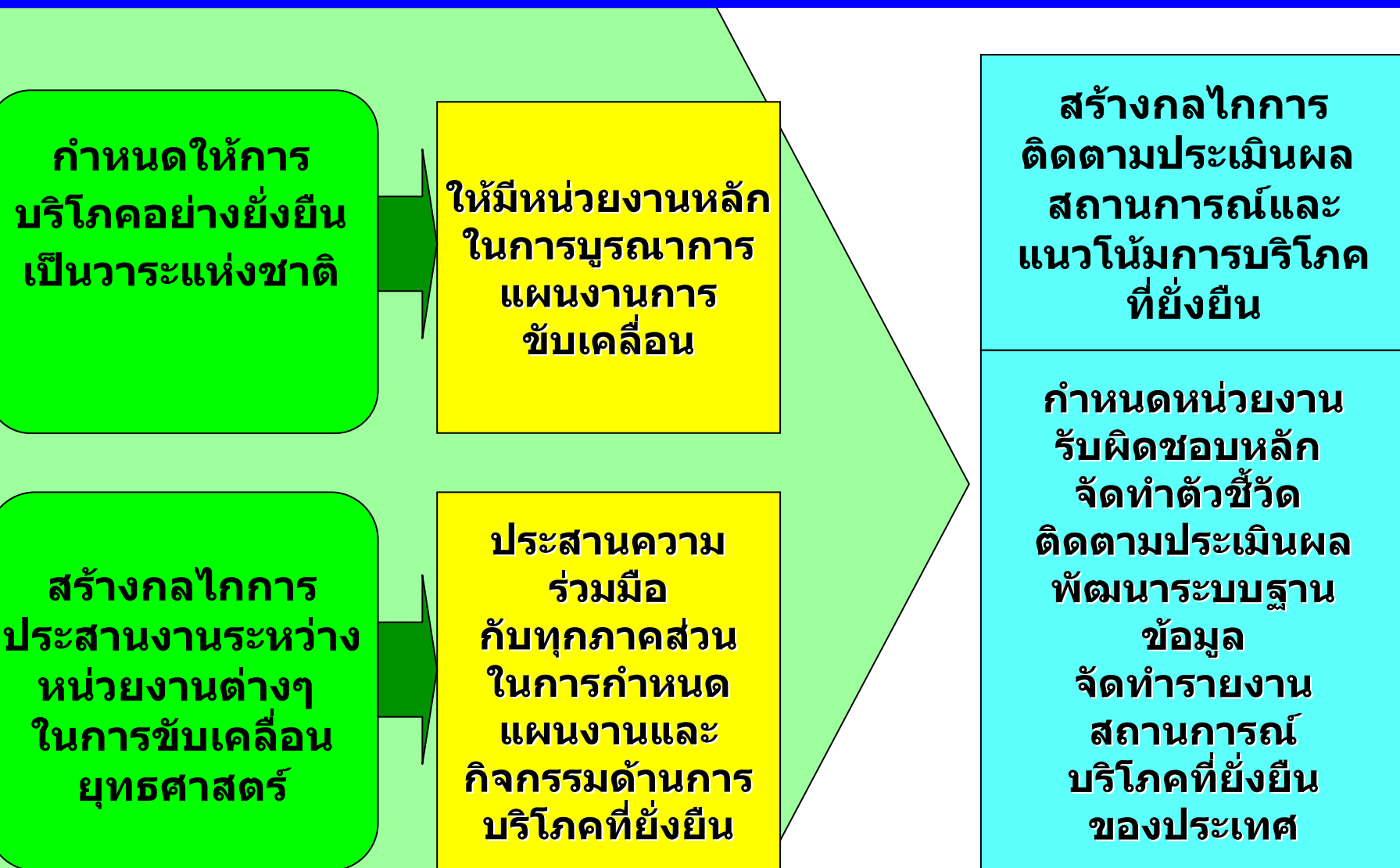
3. การส่งเสริมกลไกการตลาดและการจัดการองค์ความรู้

4. การปกป้องและรักษาฐานทรัพยากรของประเทศ

5. กลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

บทบาทภาคีการพัฒนา

ภาครัฐ

- ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ ประสานความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง

ภาคเอกชน

- ร่วมตัดสินใจ กำหนดยุทธศาสตร์ รณรงค์ ส่งเสริมให้ความร่วมมือแก่ภาครัฐ

ภาคประชาชน

- ศึกษา เรียนรู้ ทำความเข้าใจสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีส่วนร่วม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคร่วมแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ กำหนดนโยบายสาธารณะ

สถาบันวิชาการ

- พัฒนาองค์ความรู้ เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคที่ยั่งยืนสู่สาธารณะ

การดำเนินการต่อไป

ระยะสั้น

ผลักดันยุทธศาสตร์ส่งเสริมกลไกตลาด

ให้ภาครัฐเป็นผู้นำในการพัฒนาตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีการปรับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ

เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจและเครือข่ายของภาคีต่างๆ ในวงกว้าง

ให้เกิดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนวิถีการบริโภค

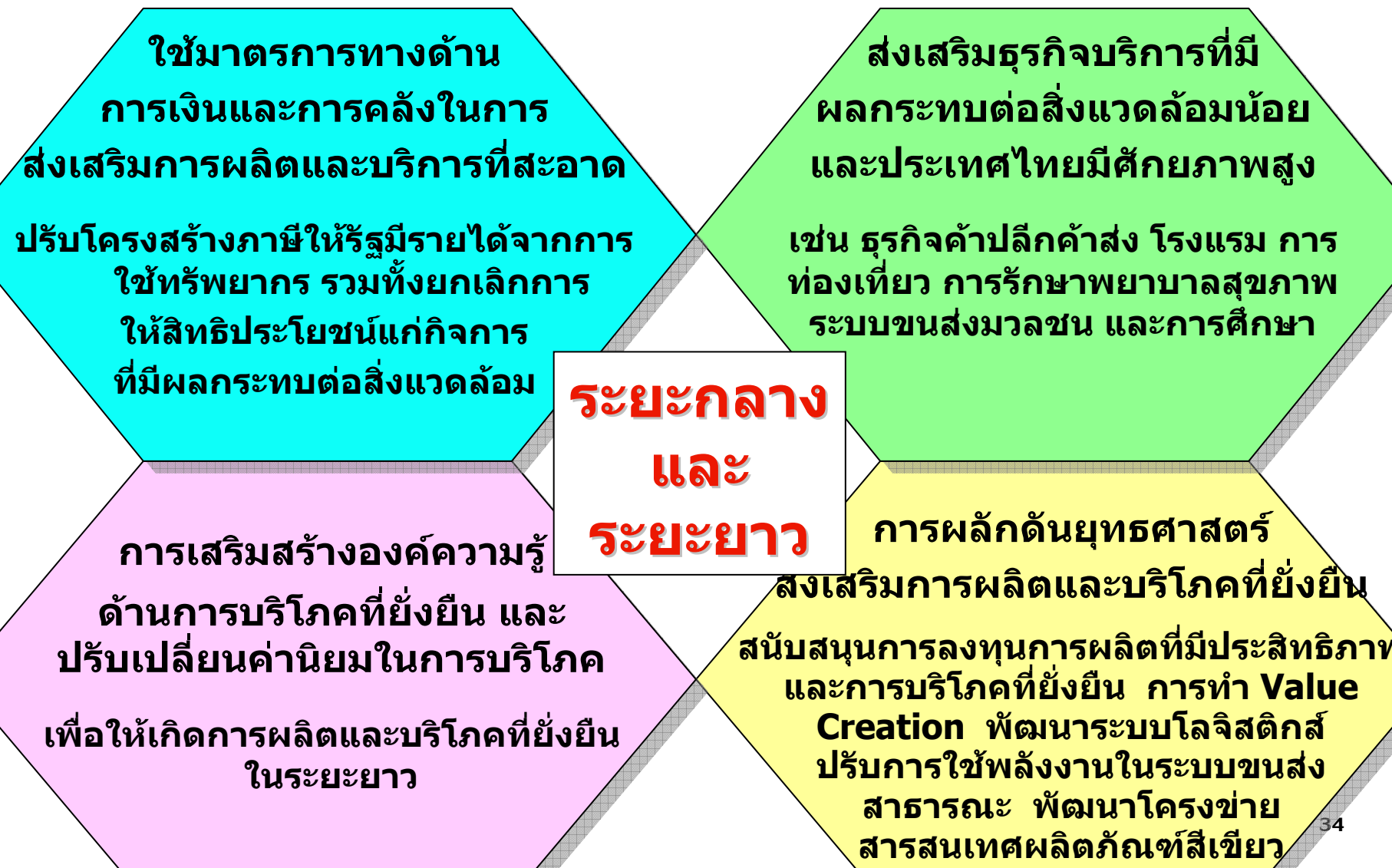
เร่งรัดการดำเนินงานของภาครัฐและภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยได้เข้าร่วม

ตั้งองค์กรรับผิดชอบต่อพันธกรณีที่สำคัญ เพื่อให้เกิดความร่วมมือลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อประเทศไทย

เร่งรัดการดำเนินนโยบายพลังงานทดแทน

สนับสนุนการใช้พลังงานชีวมวลจากพืชเกษตรเป็นพลังงานทางเลือก

การดำเนินการต่อไป

**สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**
www.nesdb.go.th